

Ansinghstraat 28
Willemstad, Curaçao
T +5999 461 1080

Aan de Staten van Curaçao
d.t.k.v. de Voorzitter mevrouw C. America-Francisca
Wilhelminaplein 4
Willemstad
Curaçao

info@rekenamercuracao.cw

Uw nummer:	Uw brief van:	Ons nummer:	053-24
	Notitie naar aanleiding van de technische briefing inzake de onderzoeksbevoegdheden van de Algemene Rekenkamer Curaçao	Willemstad,	22 oktober 2024

Bijlagen: 1

Geachte mevrouw America-Francisca,

Hierbij biedt de Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna: de Rekenkamer) uw leden de notitie 'Notitie naar aanleiding van de technische briefing aan de Staten inzake de onderzoeksbevoegdheden van de Algemene Rekenkamer Curaçao'. Deze notitie is, in opdracht van de Rekenkamer opgesteld door de Stichting Themis Institute for Governance & Leadership (hierna: Themis Institute), ter uitvoering van de toezegging die de Rekenkamer heeft gedaan tijdens de Technische Briefing aan de Centrale Commissie op 17 juni 2024.

De notitie bevat, in navolging van de presentatie van de experts van Themis Institute, Prof. dr. Frank Kunneman en mr. dr. Aubrich Bakhuis tijdens de briefing van 17 juni 2024, een uitzetting van de mogelijkheden en beperkingen van de wettelijke onderzoeksbevoegdheden van de Rekenkamer ter zake van entiteiten in het privaat domein. In het bijzonder is ingegaan op het fundamentele onderscheid tussen het publiek en het privaat domein en de consequenties daarvan voor de wettelijke onderzoeksbevoegdheden van de Rekenkamer. In het verlengde daarvan is ook aandacht besteed aan de 'toolkit' die ministers tot hun beschikking hebben om invloed uit te oefenen op de taakvervulling van privaatrechtelijke overheidsentiteiten.

In aanvulling op de analyses en beschouwingen, bevat de notitie ook praktische inzichten en aanbevelingen. De notitie bevat een overzicht van de informatierechten en instrumenten waar het Land ter zake van overheidsvennootschappen en -stichtingen over beschikt. Ten slotte bevat de notitie concrete voorstellen voor de formulering van verzoeken, in de vorm van moties, op grond van artikel 30, eerste lid van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao van de Staten aan de Rekenkamer. Deze voorstellen zijn uitdrukkelijk

bedoeld als richtlijnen en dienen niet te worden beschouwd als vaste 'templates' waar niet van kan worden afgeweken. In de praktijk zal, afhankelijk van de specifieke context, telkens zorgvuldig moeten worden beoordeeld welke specifieke overwegingen en besluiten passend zijn voor de Staten om toe te voegen.

Hoogachtend,

Mr. P.N. Virginia
Waarnemend Voorzitter

H.T. Lam, CRA
Collegelid

J.G. Fos-Gosilfo, RA CICA
Waarnemend Secretaris

NOTITIE

Aan: De Algemene Rekenkamer Curaçao ("ARC")
T.a.v. de heer mr. Percy Virginia
Datum: 21 oktober 2024
Inzake: Notitie naar aanleiding van de technische briefing aan de Staten inzake de onderzoeksbevoegdheden van de Algemene Rekenkamer Curaçao ("ARC")

1. Inleiding

- 1.1. Op 17 juni 2024 gaf de ARC in een technische briefing aan de Centrale Commissie van de Staten van Curaçao (de "Staten") een toelichting over de mogelijkheden en beperkingen van de onderzoeksbevoegdheden van de ARC op grond van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao ("Lv ARC"). Tijdens deze vergadering is aan de leden van de Staten toegezegd dat de ARC samen met de Stichting Themis Institute for Governance & Leadership ("Themis"), een notitie zal opstellen om enkele thema's die tijdens die vergadering zijn besproken, nader in kaart te brengen.
- 1.2. Deze notitie bevat een uiteenzetting van de mogelijkheden en beperkingen van de onderzoeksbevoegdheden van de ARC ter zake van entiteiten in het privaat domein. Hierin wordt aandacht besteed aan de onderwerpen die de leden van de Staten tijdens de vergadering van 17 juni 2024 in hun vragen aan de ARC aan de orde hebben gesteld. In het bijzonder wordt ingegaan op het fundamentele onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein, de consequenties daarvan voor de bevoegdheden van de ARC en de 'toolkit' die de ministers tot hun beschikking hebben om invloed uit te oefenen op de taakvervulling van privaatrechtelijke overheidsentiteiten.
- 1.3. Verder wordt in deze notitie aan de hand van een verdiepende analyse, antwoord gegeven over de door de leden van de Staten gestelde vraag of de Lv ARC verder kan worden uitgebreid om de door de Staten gewenste onderzoeken mogelijk te maken. Ten slotte worden praktische aanbevelingen gegeven voor het door de Staten formuleren van moties of verzoeken aan de ARC, strekkende tot het verrichten van onderzoeken naar informatieplichtige entiteiten.

2. Leeswijzer

- 2.1. Deze notitie is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 3 wordt ter introductie ingegaan op het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein. In overzichten worden voorbeelden gegeven van entiteiten die zich binnen elk van de domeinen bevinden. Ook wordt ingegaan op de wijze waarop het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein van belang is voor vennootschappen en stichtingen die door aandeelhouderschap of bijvoorbeeld benoemingsrechten, een rechtsbetrekking met het Land hebben (overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen). In hoofdstuk 4 worden de onderzoeksbevoegdheden van de ARC ter zake van overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen beschreven. Hoofdstuk 5 bevat overzichten van de informatierechten en instrumenten waar het Land bij overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen over beschikt. Ten slotte worden in hoofdstuk 6 voorstellen gedaan voor de formulering van verzoeken van de Staten aan de ARC ex artikel 30 lid 1 van de Lv ARC die betrekking hebben op overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen.
- 2.2. De ondersteunende PowerPoint-presentatie die de ARC tijdens de technische briefing op 17 juni 2024 heeft gebruikt, is aangehecht aan deze notitie. In de tekst van deze notitie wordt ook enkele malen naar de PowerPoint-presentatie verwezen.

3. Het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein

Publiek domein

- 3.1. Het publieke domein bestaat uit de publiekrechtelijke entiteiten, ambten en organisatieverbanden. Hieronder vallen onder andere de Staten, de ministers, de Gouverneur, de Hoge Colleges van Staat (waaronder de ARC), het Korps Politie Curaçao en publiekrechtelijke rechtspersonen zoals de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en de Fair Trade Authority Curaçao. Voor deze categorie gelden primair – in sommige gevallen uitsluitend – de regels van het publiekrecht, zoals de Staatsregeling van Curaçao en de (instellings-)landsverordeningen. **Tabel 1** hieronder bevat een overzicht van enkele van de hiervoor genoemde voorbeelden met de op deze voorbeelden toepasselijke publiekrechtelijke regels.¹

PUBIEK DOMEIN	
Entiteit – ambt – organisatieverband	Toepasselijke regels
Gouverneur van Curaçao	Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden
	Reglement voor de Gouverneur
	Staatsregeling van Curaçao
Staten	Staatsregeling van Curaçao
	Reglement van Orde van de Staten van Curaçao
Minister(s) (bijvoorbeeld, de Minister van Financiën)	Staatsregeling
	Reglement van Orde voor de raad van ministers
	Landsverordening financieel beheer
	Landsverordening comptabiliteit
Korps Politie Curaçao	Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba
	Landsverordening materieel ambtenarenrecht
	Wetboek van Strafrecht en Wetboek van Strafvordering
ARC	Staatsregeling
	Lv ARC
Bureau Telecommunicatie en Post	Landsverordening Bureau Telecommunicatie en Post
	Landsverordening op de telecommunicatievoorzieningen
Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten	Centrale Bank-statuut
	Staatsregeling
	Landsverordening toezicht bank- en kredietwezen, landsverordening toezicht verzekeringsbedrijven en andere toezichtsregelingen

¹ Zie ook slide 13 van de PowerPoint-presentatie van de ARC d.d. 17 juni 2024.

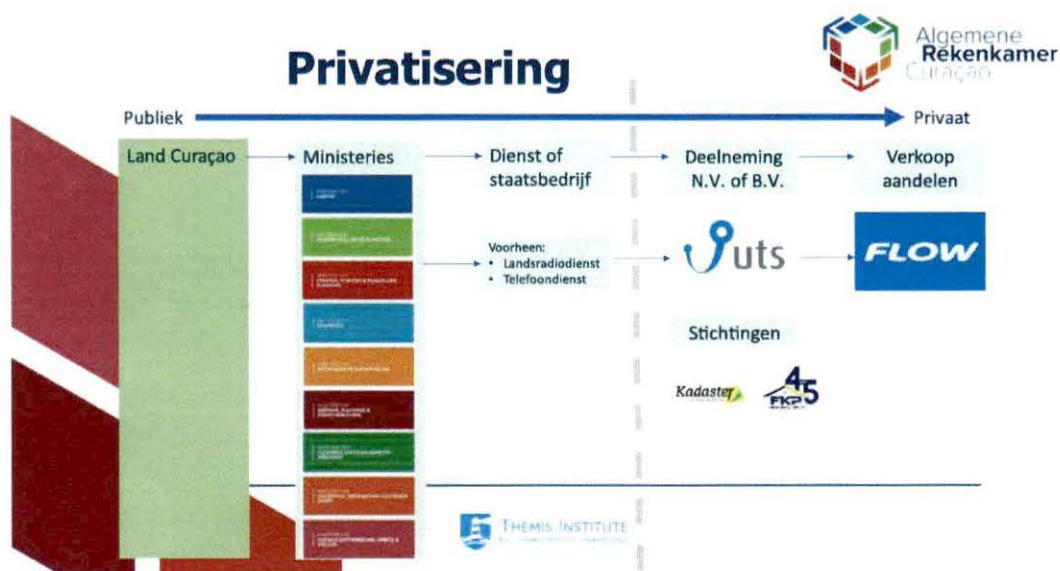
Privaat domein

- 3.2. In het private domein bevinden zich rechtspersonen, zoals vennootschappen, stichtingen, verenigingen of organisatieverbanden die zijn opgericht volgens de regels van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van Curaçao ("BW").² De toepasselijke regels voor het bestuur, toezicht en andere daarmee samenhangende regels voor deze categorie entiteiten worden gewijzigd of uitgevoerd volgens de spelregels in het private domein. Voor natuurlijke personen gelden de regels van Boek 1 BW. **Tabel 2** hieronder bevat een overzicht van enkele van de hiervoor genoemde voorbeelden met de op deze voorbeelden toepasselijke privaatrechtelijke regels.

PRIVAAT DOMEIN		
Entiteit	Voorbeelden	Toepasselijke regels
N.V.	Refineria di Korsou N.V. Curoil N.V. Curinde N.V.	Boek 2 BW Statuten Reglementen
Stichting	Fundashon Kas Popular Fundashon Marshe Fundashon Wega di Number Korsou	Boek 2 BW Statuten Reglementen
Vereniging	Vereniging Protestants Christelijk Onderwijs	Boek 2 BW Statuten Reglementen

- 3.3. In de afgelopen vier decennia heeft een zichtbare verschuiving plaatsgevonden van uitvoering van publieke, wettelijke taken door het Land (of het voormalig Eilandgebied) naar uitvoering door zelfstandige (private) organisaties: een verschuiving van publiek naar privaat. De verzelfstandiging van een organisatie ter uitvoering van een publieke taak impliceert vrijheid bij de taakuitvoering, terwijl uitvoering van die publieke taak gebonden is aan principes van goed bestuur, zoals rechtmatigheid en doelmatigheid alsmede publieke verantwoording door en verantwoordelijkheid bij publieke functionarissen. Verzelfstandiging en privatisering van publieke taakuitvoering zijn te beschouwen als complexe transitie tussen verschillende systemen van (onder meer) wetgeving, ministeriële verantwoordelijkheid, sturing, toezicht en verantwoording. In de onderstaande illustratie is een voorbeeld gegeven van de transitie van publiek naar privaat.

² Zie slide 14 van de PowerPoint-presentatie van de ARC d.d. 17 juni 2024.

Waarom is het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein van belang?

- 3.4. Het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein is om twee redenen van groot belang. Ten eerste dient de wetgever bij het invoeren of wijzigen van de regels die gelden in het private domein, terughoudendheid te betrachten en rekening te houden met het stelsel en de geldende regels van het privaat domein. Ten tweede is van belang dat de organen en actoren die hun bevoegdheden zowel aan het publiek domein als het privaat domein ontleen, in het privaat domein slechts die bevoegdheden mogen uitoefenen die krachtens de regels van het privaat domein aan hen zijn toegekend.
- 3.5. Het voorgaande betekent dat de wetgever (waaronder de Staten), de uitvoerende macht (ministers) en de rechter, bij het wijzigen of toepassen van de regels voor entiteiten en actoren in het private domein, rekening dienen te houden met de kenmerkende regels van het privaat domein.³ Alle overheidsorganen dienen bij de uitoefening van hun bevoegdheden in het publieke domein, ook rekening te houden met het stelsel en de geldende regels van het private domein. Dit geldt ook voor de toepasselijkheid van verdragsbepalingen, zoals het discriminatieverbod en het recht op ongestoorde genot op eigendom.

Wat betekent dit onderscheid voor overheidsvennootschappen en -stichtingen?

- 3.6. Concreet betekent het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein het volgende voor de wijze waarop met overheidsvennootschappen of stichtingen wordt omgegaan. Een minister, als vertegenwoordiger van het Land als aandeelhouder van een overheidsvennootschap, kan uitsluitend de bevoegdheden aanwenden die aan hem in de hoedanigheid van vertegenwoordiger van de aandeelhouder toekomen. Dit zijn de bevoegdheden die krachtens Boek 2 BW aan een aandeelhouder worden toegekend.

³ Zie ook slide 15 van de PowerPoint-presentatie van de ARC d.d. 17 juni 2024.

Onder een **overheidsvennootschap** wordt verstaan: een vennootschap (NV of BV), opgericht krachtens de regels van Boek 2 BW en waarvan het Land Curaçao aandelen in het aandelenkapitaal houdt. Hierbij is belangrijk om te benadrukken dat het Land Curaçao eigenaar is van de aandelen in het aandelenkapitaal. Het Land Curaçao is uitdrukkelijk geen eigenaar van de (overheids-)vennootschap.

Onder **overheidsstichting** wordt verstaan: een stichting opgericht krachtens de regels van Boek 2 BW en waarvan een minister of de raad van ministers, op grond van de statuten bevoegd is leden van de raad van toezicht of de raad van bestuur te benoemen en te ontslaan, of bevoegd is de statuten te wijzigen. Vanzelfsprekend geldt ook voor overheidsstichting dat, hoewel de minister (of raad van ministers) op basis van de statuten mogelijk een meer of minder sterke mate van invloed kan hebben op deze stichting, het Land Curaçao geen eigenaar is van de stichting.

- 3.7. Ten aanzien van een overheidsvennootschap waarvan het Land aandelen houdt in het aandelenkapitaal, betekent het onderscheid dat de organen die het Land mogen vertegenwoordigen, uitsluitend namens het Land de aan een aandeelhouder toekomende rechten mogen uitoefenen. Hoe dit in de praktijk werkt, wordt hierachter nader toegelicht in Hoofdstuk 5 waarin de 'toolkit voor het Land' wordt besproken. Hetzelfde geldt voor overheidsstichtingen; de in de statuten van een overheidsstichting aangewezen organen, mogen slechts de daarin gegeven bevoegdheden uitoefenen. In Hoofdstuk 5 wordt ook toegelicht welke instrumenten in de 'toolkit' van het Land aanwezig zijn met betrekking tot overheidsstichtingen.

Overheidsvennootschappen en -stichtingen: het samenspel van stakeholders

- 3.8. Voordat kan worden ingegaan op de onderzoeksbevoegdheden van de ARC in het privaat domein, is van belang de verhouding tussen de verschillende actoren in het grensvlak tussen het publiek domein en het privaat domein te schetsen. Hierachter wordt afzonderlijk voor de overheidsvennootschap en voor de overheidsstichting beschreven welke actoren of stakeholders een prominente rol vervullen en hoe die zich tot elkaar verhouden.
- 3.9. Een overheidsvennootschap kent de volgende drie organen: een bestuur, de raad van commissarissen en de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). Aan individuele aandeelhouders, voor zover niet verenigd in de AvA, komen op grond van het BW en de modelstatuten voor overheidsvennootschappen ook bepaalde rechten toe.⁴
- 3.10. De leden van het bestuur en van de raad van commissarissen worden – al dan niet op aanbeveling of voordracht van de raad van commissarissen – benoemd en ontslagen door de AvA. Het Land, als (doorgaans enig) aandeelhouder, wordt in de AvA vertegenwoordigd door een minister.⁵
- 3.11. Voor overheidsstichtingen geldt het volgende. Een stichting kent geen aandeelhouders en dus slechts een orgaan, het bestuur. Een stichting kent soms en ook bij overheidsstichtingen twee organen: het bestuur en de raad van commissarissen (voor stichtingen vaak aangeduid als raad van toezicht). Het Land, vertegenwoordigd door een minister, is uitsluitend in de governance van een overheidsstichting betrokken indien er sprake is van benoemingsrechten of de bevoegdheid om de statuten van de overheidsstichting te wijzigen. Wij wijzen erop dat daarmee ook de bevoegdheid van het Land ophoudt. De bevoegdheid tot benoeming impliceert geen zeggenschap over hetgeen de benoemde functionaris doet of nalaat: deze dient op grond van de wet uitsluitend het belang van de stichting te volgen.

⁴ Zoals het recht op inzage in de jaarstukken of het aandelhoudersregister.

⁵ Conform de portefeuilleverdeling die is vastgelegd in P.B. 2022, no.31.

- 3.12. Bestuurders en commissarissen van zowel overheidsvennootschappen als -stichtingen verrichten hun taken dus onafhankelijk van derden, inclusief de minister die betrokken is geweest bij de totstandkoming van het benoemingsbesluit. Zij leggen verantwoording af volgens de daartoe geldende regels in de wet en de statuten. In beginsel is dit via het jaarverslag; bij een overheidsvennootschap geldt dat het bestuur en de raad van commissarissen kunnen worden gevraagd om verantwoording af te leggen (en vragen te beantwoorden) in de algemene vergadering van aandeelhouders. Het onderstaande bevat een illustratie van het publiek domein waarin de Staten zich bevinden en het privaat domein waar de overheidsvennootschappen en – stichtingen deel van uitmaken. De (raad van) ministers bevinden zich op het grensvlak van het publiek domein en het privaat domein, omdat zij krachtens de regels van het publiek domein zijn benoemd, maar in het privaat domein ter zake van overheidsvennootschappen en – stichtingen specifieke bevoegdheden kunnen uitoefenen.

DE OVERHEID IN HET PRIVATE DOMEIN

- 3.13. Vanuit staatsrechtelijk perspectief is de minister verantwoording verschuldigd aan de Staten.⁶ Deze verantwoordingsplicht is ruim en geldt ook voor de bevoegdheden die minister uitoefent in zijn hoedanigheid als vertegenwoordiger van het Land in het privaat domein. De minister kan dus door de Staten worden gevraagd om tekst en uitleg te geven over de wijze waarop hij het aandeelhouderschap bij overheidsvennootschappen of de aan hem toekomende statutaire bevoegdheden ten aanzien van overheidsstichtingen, heeft ingevuld. De Staten kunnen daarbij alle informatie verlangen waar de minister over beschikt, voor zover de minister die informatie kan vergaren in zijn hoedanigheid van aandeelhouder en die het belang van de betrokken overheidsvennootschap of -stichting niet schaadt.⁷
- 3.14. Ter zake van de verantwoordingsplicht van de minister aan de Staten, dient te worden vermeld dat de minister doorgaans uitsluitend over de informatie beschikt die aan hem in zijn hoedanigheid van

⁶ Artikel 57 van de Staatsregeling van Curaçao.

⁷ Deze toets heeft betrekking op de rol die de minister als vertegenwoordiger van het Land aanneemt. In die hoedanigheid is de minister gehouden aan het (statutaire) belang van de overheidsvennootschap of -stichting. Het niet in acht nemen van het belang van de overheidsvennootschap of -stichting, kan mogelijk leiden tot aansprakelijk van het Land (vertegenwoordigd door de minister) als orgaan van de overheidsvennootschap, respectievelijk stakeholder van de overheidsstichting.

vertegenwoordiger van het Land is toevertrouwd. Dit betekent dat de minister niet beschikt over meer dan in een AvA of in het geval van een overheidsstichting, krachtens de statuten aan hem is verstrekt.

- 3.15. Bestuurders en commissarissen hebben geen verantwoordingsplicht aan de Staten. Zij kunnen – anders dan de minister – niet worden verplicht op verzoek van de Staten te verschijnen en verantwoording af te leggen aan de Staten. Ook aan een verzoek aan of van de minister om hem in de Staten te vergezellen, zijn bestuurders en commissarissen niet verplicht om gehoor te geven.
- 3.16. De ARC geldt als Hoog College van Staat als een verlengstuk van de Staten ter zake van de verantwoordingsplicht van de ministers aan de Staten. In het publieke domein is de ARC bevoegd om alle inlichtingen van de ministers en de onder hen ressorterende ministeries op te vragen. De verantwoordingsplicht van de ministers aan de Staten ter zake van het privaat domein en in het bijzonder de onderzoeks- en controletaak van de ARC in het privaat domein, wordt in het volgende hoofdstuk toegelicht.

4. **Onderzoeksbevoegdheden van de ARC bij overheidsentiteiten in het privaat domein**

Wettelijke taak van de ARC

- 4.1. De ARC is een entiteit die zich bevindt in het publiek domein en zijn bevoegdheden ontleent aan de Lv ARC. De ARC is – vanzelfsprekend – geen vertegenwoordiger van het Land ter zake van entiteiten in het privaat domein. De ARC is daarom uitsluitend bevoegd ter zake van de in de Lv ARC gegeven onderzoeks- en controlebevoegdheden.
- 4.2. De ARC is ingevolge artikel 68 lid 2 van de Staatsregeling van Curaçao, belast met het onderzoek van de ontvangsten en de uitgaven van het Land. Deze algemene taakstelling is door de wetgever nader omschreven in artikel 1 van de Lv ARC. Hierin is bepaald dat de controle op het geldelijk en materieel beheer in de ruimste zin geschied door de ARC.

Onderzoeks- en controlebevoegdheden van de ARC in het publieke domein

De onderzoeks- en controlebevoegdheden van de ARC in het publieke domein zijn op grond van de Lv ARC extensief en omvatten onder andere de bevoegdheid om:

1. Onderzoek te verrichten naar het door de Ministers gevoerde financiële beheer (artikel 22).
2. Aanvullende informatie te vorderen (artikel 25 lid 1).
3. Doelmatigheid van het beheer van gelden en goederen te onderzoeken (artikel 29).
4. Onderzoek te verrichten naar de bestuurlijke integriteit van politieke en ambtelijke functionarissen.

Onderzoeks- en controlebevoegdheden ten aanzien van het beheer van entiteiten in het privaat domein

- 4.3. Onder de constitutionele taak van de ARC valt ook het onderzoeken en controleren van de wijze waarop of namens het Land het beheer wordt gevoerd over aan het Land toebehorende rechten in het privaat domein, zoals overheidsvennootschappen en -stichtingen. Gelet op de eerbiediging van het onderscheid tussen het publieke domein en het privaat domein, geldt dat de wetgever de onderzoeks- en controlebevoegdheden in de Lv ARC heeft begrensd. Dit betekent ook dat de ARC, bij het toepassen van zijn wettelijk gegeven onderzoeks- en controlebevoegdheden, de grens van het privaat domein niet mag overschrijden.

- 4.4. Ter zake van de controle- en onderzoeksbevoegdheden ten aanzien van het beheer van entiteiten van het Land in het privaat domein, dient onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds (a) de minister of het orgaan dat het Land vertegenwoordigt ter zake van het beheer en anderzijds (b) de betrokken overheidsentiteit die zich in het privaat domein bevindt. Dit onderscheid is van wezenlijk belang voor de wijze waarop de ARC op basis van de Lv ARC bevoegd is om haar wettelijke onderzoeks- en controletaken uit te voeren.
- 4.5. Artikel 42a Lv ARC omschrijft 5 categorieën entiteiten waarvan door of namens het Land het beheer wordt gevoerd. Dit zijn:
- Onderdeel a: *rechtspersonen, personenvennootschappen en natuurlijke personen die subsidies, leningen en andere bijdragen ontvangen*
 - Onderdeel b: *rechtspersonen, personenvennootschappen en natuurlijke personen die een wettelijke taak uitvoeren en bekostiging uit opbrengst van een heffing genieten*
 - Onderdeel c: *rechtspersonen, personenvennootschappen en natuurlijke personen die leveranciers zijn ter uitvoering van een publieke taak met het recht om controles uit te voeren ten aanzien van de leveringen*
 - Onderdeel d: *NV's en BV's waarvan het Land aandeelhouder is in het aandelenkapitaal (deelnemingen)*
 - Onderdeel e: *participaties van het Land in samenwerkingsovereenkomsten*
- 4.6. De artikelen 42b tot en met 42f Lv ARC bevatten per onderdeel, de reikwijdte van de onderzoeks- en controlebevoegdheden van de ARC. Samengevat gaat dit om de volgende kernelementen en beperkingen:
1. De ARC kan onderzoek verrichten voor een oordeelsvorming over:
 - a. Het beleid van de Minister met betrekking tot de entiteiten;
 - b. Het toezicht dat de minister uitoefent;
 - c. Het beheer van de publieke middelen van rechtspersonen met een opgedragen taak;
 - d. De uitvoering van de aan de rechtspersoon opgedragen taak.
 2. De ARC kan voorts onderzoek doen ten behoeve van een oordeelsvorming over:
 - a. De vervulling van het aandeelhouderschap van het Land;
 - b. Het beleid dat de betrokken minister voert ter zake van deelnemingen van het Land.
- 4.7. Concluderend is de ARC op grond van de artikelen 42b tot en met 42f Lv ARC ter zake van de in artikel 42a Lv ARC genoemde entiteiten, bevoegd een onderzoek te verrichten teneinde tot een oordeelsvorming te komen over de in artikelen 42b tot en met 42f Lv ARC genoemde onderwerpen. Anders dan bij het verrichten van onderzoeken naar rekenplichtigen in het publiek domein, is het onderzoek ten behoeve van een oordeelsvorming ter zake van de entiteiten in het privaat domein beperkt.
- Wat mag de ARC op grond van de Lv ARC opvragen of vorderen?
- 4.8. Als gevolg van het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein, is naast de scope van het onderzoek, ook het wettelijk instrumentarium dat aan de ARC ter beschikking staat, beperkt. De hierachter beschreven bevoegdheden gelden uitsluitend bij onderzoeken van de ARC ter zake van entiteiten die vallen onder artikel 42a, onderdelen a tot en met c Lv ARC (zie de opsomming hiervoor in paragraaf 4.5.).
- 4.9. Ten eerste dient de ARC zich bij de onderzoeken te baseren op door anderen verrichte controles (artikel 42e lid 1 Lv ARC). Dit zijn vooral accountantscontroles, verricht in opdracht van de betrokken entiteiten.
- 4.10. Voorts kan de ARC bescheiden opvragen die aanwezig zijn bij de betrokken minister (artikel 42^e Lv ARC). Voor zover de bij de minister aanwezige informatie voor het onderzoek ontoereikend is, en voor zover in het kader van de scope van onderzoek van de ARC redelijkerwijs noodzakelijk is, kan de ARC

nadere inlichtingen inwinnen, overlegging van stukken vorderen of inzage verlangen van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers (artikel 42° lid 3 Lv ARC). Dit is een vergaande bevoegdheid waarvan is vereist dat de ARC daar terughoudend mee omgaat, vandaar de in de tekst van de Lv ARC gegeven beperking "voor zover dat het voor het door haar te verrichten onderzoek redelijkerwijs noodzakelijk is". Deze beperking zal ook door een rechter als toetsingsmaatstaf worden gebruikt om de proportionaliteit van de uitoefening van de onderzoeks- en controlebevoegdheden van de ARC te toetsen.

4.11. De ARC is ter zake ook bevoegd om inzage te vorderen in gebruikte controleprogramma's en dossiers van degenen die door de entiteiten zijn opgedragen met de (accountant-)controles (artikel 42e Lv ARC). Ten slotte zijn alle betrokkenen verplicht hun medewerking te verlenen die redelijkerwijs bij de uitoefening van de bevoegdheden van de ARC kan worden verlangd (artikel 42e lid 6 Lv ARC). Evenals de bevoegdheid van de ARC om nadere informatie te vorderen, is medewerkingsplicht van bij de entiteit in het privaat domein betrokken personen, begrensd. Dit blijkt uit de formulering "(...) die redelijkerwijs bij de uitoefening van die bevoegdheden kan worden verlangd".

4.12. Ten aanzien van overheidsvennootschappen geldt dat het inwinnen van nadere inlichtingen en het vorderen van stukken, geschiedt door tussenkomst van de betrokken minister (artikel 42f Lv ARC). De ARC is dus niet bevoegd om zelfstandig bij een overheidsvennootschap nader inlichtingen te verlangen, of afgifte dan wel inzage in boeken, bescheiden en gegevensdragers te vorderen. Voorts kan het vorderen van stukken door tussenkomst van de minister, uitsluitend betrekking hebben op de jaarrekeningen van de betrokken overheidsvennootschap, de daarop betrekking hebbende rapporten van degenen die de jaarrekeningen hebben gecontroleerd. Ten slotte is artikel 42e lid 6 Lv ARC niet van toepassing op overheidsvennootschappen waarvan het Land minder dan 50% van de aandelen in het aandelenkapitaal bezit. Dit betekent dat voor deze categorie overheidsvennootschappen, de betrokkenen niet verplicht zijn hun medewerking te verlenen aan verzoeken van de ARC.

Kan de Lv ARC nog verder worden uitgebreid om de tot nu toe door de Staten gewenste onderzoeken mogelijk te maken?

4.13. Deze vraag komt neer op de fundamentele kwestie of een uitbreiding van de reikwijdte van het onderzoek naar informatieplichtigen mogelijk is. Bij een dergelijke uitbreiding dienen enkele elementaire factoren in acht te worden genomen. Ten eerste is het van belang dat de grens tussen het publieke domein en het privaat domein wordt gerespecteerd. Dit heeft tot gevolg dat de informatierechten van de Minister jegens de overheidsentiteiten onveranderd blijven.

4.14. Ten tweede betekent het voorgaande dat de bevoegdheden van de ARC om zelfstandig of via de Minister inlichtingen op te vragen, eveneens onveranderd blijven. De rol van de minister om te fungeren als primair doorgeefluik voor stukken en informatie kan niet verder worden opgerekt zonder afbreuk te doen aan het gesloten stelsel van rollen en verantwoordelijkheden krachtens het Burgerlijk Wetboek en de statuten van de privaatrechtelijke overheidsentiteiten.

4.15. Artikel 42a e.v. van de Lv ARC bieden de ARC de bevoegdheid om onderzoek te doen naar de rol van de minister ter zake van het beleid voor en het toezicht op overheidsentiteiten in het privaat domein. Bij dit onderzoek kan de ARC via de Minister en in sommige gevallen, zelfstandig stukken opvragen bij deze overheidsentiteiten (lees: informatieplichtigen). De constitutionele verhouding tussen de minister en de Staten (de ministeriële verantwoordelijkheid) geldt ook voor de wijze waarop de minister zijn bevoegdheden in het privaat domein uitoefent, maar is tegelijkertijd beperkt tot de bevoegdheden die krachtens de regels van het privaat domein zijn gegeven. Dit geldt onverkort ook voor de uit de verhouding tussen de Staten en ARC voortvloeiende en in de Lv ARC opgenomen onderzoeks- en controlebevoegdheden van de ARC.

4.16. Concluderend kan het volgende worden gesteld. In het kader van de grens tussen het publiek domein en het privaat domein, de reeds bestaande (ruime) onderzoeks- en controlebevoegdheden van de

ARC ter zake van informatieplichtigen, lijkt een verdere uitbreiding van de Lv ARC, juridisch niet haalbaar zonder de eerdergenoemde grens te overschrijden.

5. De toolkit van het Land om invloed uit te oefenen of informatie in te winnen bij overheidsvennootschappen en -stichtingen

- 5.1. Tijdens de technische briefing in de Staten van 17 juni 2024, is de vraag aan de orde gekomen welke instrumenten de minister heeft ter zake van overheidsvennootschappen en -stichtingen. Per type entiteit wordt in een tabel een overzicht gegeven van de instrumenten van in de zogeheten toolkit en, in het kader van de verantwoordingsplicht van de minister jegens de Staten, welke vragen kunnen worden gesteld of nader onderzocht door de Staten.

De gegeven opsomming is niet limitatief, maar is een weergave van kenmerkende onderwerpen of issues die spelen ten aanzien de overheidsvennootschappen en -stichtingen.

OVERHEIDSVENNOOTSCHAP				
#	Onderwerp of issue	Wie is bevoegd?	Hoe?	Welke vragen zouden de Staten aan de minister kunnen stellen of de ARC (nader) laten onderzoeken? ⁸
1	Vervanging van bestuurders of commissarissen bij ernstige twijfels over de competentie van de bestuurders of commissarissen.	Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA)	<p>De minister, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land, roept conform de statuten een AvA bijeen of draagt zorg voor een besluit tot ontslag, respectievelijk benoeming.</p> <p>Hierbij dient rekening te worden gehouden met de statutaire en wettelijke procedurevoorschriften, zoals de rol en taak van de raad van commissarissen, het recht om te worden gehoord, het melden van voorgenomen ontslag of benoeming aan de adviseur corporate governance en de deugdelijkheid van de onderbouwing van een voortijdig ontslag.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Op basis van welke competenties zijn de bestuurders en commissarissen benoemd? Hoe heeft de raad van commissarissen invulling gegeven aan de toezichthoudende taak en welke rol heeft de minister daarin gespeeld? Welke vragen heeft de minister in de AvA gesteld en hoe heeft de minister de opvolging van gedane toezeggingen gemonitord?
2	Achterstand in jaarrekeningen.	AvA	De minister, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land, roept conform de statuten een AvA bijeen ter vaststelling van de jaarrekening of ondervraagt het bestuur en de raad van commissarissen om een onderbouwde verklaring voor de opgelopen achterstand(en).	<ol style="list-style-type: none"> Welke stappen heeft de minister ondernomen om de tijdige vaststelling van de jaarrekening te verwezenlijken? Heeft de minister stappen ondernomen om de vaststelling te bespoedigen?
3	Gebrek aan transparantie of informatie over beleid of koers van de overheidsvennootschap.	AvA of de Minister in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de aandeelhouder.	<ol style="list-style-type: none"> De minister, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land, roept conform de statuten een AvA bijeen waarin het bestuur en de raad van commissarissen worden ondervraagd. Indien aan de overheidsvennootschap een concessie is verleend, zou de bevoegde minister eventueel in de concessie gegeven informatiebevoegdheden kunnen aanwenden. 	<ol style="list-style-type: none"> Op welke wijze heeft de minister gebruik gemaakt van de wettelijke of statutaire informatiebevoegdheden? Zijn er in concessies of andere regelingen aanknopingspunten voor de informatiepositie van de minister en zo ja, zijn die door de minister uitgeput?

⁸ De hier opgenomen vragen zijn voorbeelden; per geval zal moeten worden bezien welke vragen dienen te worden geformuleerd.

OVERHEIDSVENNOOTSCHAP (vervolg)				
4	De koers van de overheidsvennootschap; waaronder het (gebrek aan) beleid of onzekerheden over de lange termijn waarde creatie van de van overheidsvennootschap.	AvA of de Minister in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de aandeelhouder.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De minister, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land, is conform de modelstatuten voor overheidsvennootschappen, bevoegd om <i>aanwijzingen</i> te geven betreffende de algemene lijnen van het te volgen financiële-, sociale en economische beleid en van het personeelsbeleid. 2. De minister in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land, verzoekt het bestuur lange termijn strategie op te stellen die vervolgens door de AvA wordt vastgesteld. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zijn er aanwijzingen gegeven of strategische plannen voorgesteld? 2. Heeft de minister opvolging gemonitord? 3. Heeft de minister bij het bestuur en de raad van commissarissen geverifieerd of de overheidsvennootschap ter zake van lange termijn waarde creatie en strategie, voldoet aan de verplichtingen in de Code Corporate Governance?
5	Ernstige twijfels over het gevoerde beleid en de gang van zaken binnen de vennootschap.	Minister, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de aandeelhouder.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indiening enquête verzoek ex artikel 2:271 BW. 2. Indiening verzoek om een voorlopige voorziening ex artikel 2:276 BW (bijvoorbeeld, tijdelijke schorsende werking van besluiten, schorsing van bestuurders en commissarissen, tijdelijke afwijking van statuten). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Heeft de minister een enquête-onderzoek overwogen? 2. Welke (acute) voorlopige voorzieningen kunnen worden getroffen om het tij te keren?

OVERHEIDSSTICHTING				
#	Onderwerp of issue	Wie is bevoegd?	Hoe?	Welke vragen kunnen de Staten aan de minister stellen of de ARC (nader) laten onderzoeken? ⁹
1	Vervanging van bestuurders of commissarissen bij wanbestuur of inadequaat toezicht.	Minister* *mits bevoegd op basis van de statuten	De minister, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land, draagt zorg voor een besluit tot ontslag, respectievelijk benoeming. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de statutaire en wettelijke procedurevoorschriften, zoals het recht om te worden gehoord, het melden van voorgenomen ontslag of benoeming aan de adviseur corporate governance en de deugdelijkheid van de onderbouwing van een voortijdig ontslag.	<ol style="list-style-type: none"> Op basis van welke competenties zijn de bestuurders en commissarissen benoemd? Hoe heeft de raad van commissarissen invulling gegeven aan de toezichthoudende taak en welke rol heeft de minister daarin gespeeld? Welke vragen heeft de minister aan de raad van commissarissen/ raad van toezicht gesteld en hoe heeft de minister de opvolging van gedane toezeggingen gemonitord?
2	Achterstand in jaarrekeningen.	Minister	<p>De minister verzoekt het bestuur en de raad van commissarissen (of toezicht) schriftelijk om een onderbouwde verklaring voor de opgelopen achterstand(en).*</p> <p>*Het bestuur en de raad van commissarissen zijn juridisch <u>niet</u> verplicht te antwoorden.</p> <p>Indien er sprake is van een subsidierelatie of <i>service level agreement</i>: gebruikmaken van de bevoegdheden in de subsidiebeschikking of -overeenkomst.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Welke stappen heeft de minister ondernomen om de tijdige vaststelling van de jaarrekening te verwezenlijken? Heeft de minister op basis van de rechtsbetrekking in een subsidierelatie, overeenkomst of andere vorm, stappen ondernomen om de vaststelling van de jaarrekening te bespoedigen?
3	Gebrek aan transparantie of informatie over beleid of koers van de overheidsstichting.	Minister	<ol style="list-style-type: none"> De minister verzoekt het bestuur en raad van commissarissen om toelichting.* *Het bestuur en de raad van commissarissen zijn juridisch <u>niet</u> verplicht tot antwoorden. De minister maakt gebruik van informatierechten op grond van een subsidiebeschikking of -overeenkomst, of wel een service level agreement. 	<p>Op welke wijze heeft de minister gebruik gemaakt van de wettelijke of statutaire informatiebevoegdheden?</p> <p>Zijn er in concessies of andere regelingen aanknopingspunten voor de informatiepositie van de minister en zo ja, zijn die door de minister uitgeput?</p>

⁹ De hier opgenomen vragen zijn voorbeelden; per geval zal moeten worden bezien welke vragen dienen te worden geformuleerd.

OVERHEIDSSTICHTING (vervolg)				
4	De koers van de overheidsstichting; waaronder het (gebrek aan) beleid of onzekerheden over de lange termijn waarde creatie van de overheidsstichting	Minister	1. De minister verzoekt het bestuur lange termijn strategie of beleid op te stellen.* *Het bestuur is niet verplicht om opvolging te geven aan het verzoek van de minister.	1. Is er beleid of zijn er strategische plannen aanwezig? 2. Heeft de minister opvolging gemonitord? 3. Heeft de minister bij het bestuur en de raad van commissarissen geverifieerd of de overheidsstichting ter zake van lange termijn waarde creatie en strategie, voldoet aan de verplichtingen in de Code Corporate Governance?
			2. De minister verzoekt op grond van daartoe strekkende bevoegdheden in de subsidiebeschikking of -overeenkomst, dan wel in de service level agreement, een lange termijn strategie en beleid op te stellen.	
5	Ernstige twijfels over het gevoerde beleid en de gang van zaken binnen de stichting	Minister als belanghebbende in de zin van artikel 2:272 lid 1, onder a BW.	1. Indiening enquête verzoek ex artikel 2:271 BW. 2. Indiening verzoek om een voorlopige voorziening ex artikel 2:276 BW (bijvoorbeeld, tijdelijke schorsende werking van besluiten, schorsing van bestuurders en commissarissen, tijdelijke afwijking van statuten)	1. Heeft de minister een enquête-onderzoek overwogen? 2. Welke (acute) voorlopige voorzieningen kunnen worden getroffen om het tij te keren?

- 5.2. Uit het voorgaande overzicht van de toolkit van het Land, blijkt dat de instrumenten die het Land (lees: de minister), tot zijn beschikking heeft, beperkt zijn. De rechten van aandeelhouders zijn beperkt. Indien aan een overheidsvennootschap een concessie is verleend en de concessievoorwaarden zulks mogelijk maken, dan kan vaak beter via die weg nadere informatie worden opgevraagd of de koers van de overheidsvennootschap bijgestuurd. Een stichting kent geen aandeelhouders en geen aandeelhoudersrechten die informatierechten bevatten of de mogelijkheid om algemene aanwijzingen op specifieke beleidsterreinen te geven. De organen van de stichting, het bestuur en de raad van commissarissen (of toezicht) opereren zelfstandig; daardoor is beïnvloeding van buitenaf zeer beperkt.
- 5.3. Dit betekent echter niet dat het Land helemaal geen informatierechten kan hebben of over (juridische) mogelijkheden kan beschikken om het beleid of de koers van de stichting te beïnvloeden. Doorgaans ontlenen overheidsstichtingen hun middelen of bevoegdheden op basis van een subsidierelatie met het Land. Daarbij kunnen voorwaarden worden gesteld. Ook is het mogelijk dat bevoegdhedenovereenkomsten of *service level agreements* zijn overeengekomen. Ook hierin kunnen bijzondere afspraken worden overeengekomen. Indien er sprake is van een wettelijke bekostiging of de uitvoering van een wettelijke taak, is mogelijk dat nadere voorwaarden over de governance en de uitvoering van de wettelijke taak zijn voorgeschreven in wetgeving. Al deze rechtsbetrekkingen bieden dus mogelijkheden om informatierechten en beïnvloedingsmogelijkheden vast te leggen.
- 5.4. Geadviseerd wordt om in de rechtsbetrekkingen met overheidsstichtingen, waar mogelijk en opportuun, afdwingbare informatierechten en beïnvloedingsmechanismen op te nemen. Deze kunnen dan wanneer noodzakelijk, worden ingezet om informatie van de betrokken overheidsstichting te verkrijgen of de uitvoering van de opgedragen taken te beïnvloeden.
- 5.5. Voor de onderzoeken van de ARC heeft het voorgaande tot gevolg dat de ARC een oordeel kan geven van het beleid en toezicht van de minister ter zake van de overheidsstichting. De ARC zal daarbij een oordeel kunnen geven over de wijze waarop de minister gebruik heeft gemaakt van de aan hem gegeven bevoegdheden op basis van een subsidierelatie, *service level agreement*, andere overeenkomst of een wettelijke regeling.
- 6. Aanbevelingen voor moties van de Staten en verzoeken aan de ARC**
- 6.1. Het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein beperkt de onderzoeks- en controlemogelijkheden van de ARC. Dit blijkt ook uit de tekst en de strekking van de Lv ARC. Uit onder andere de FKP-zaak is gebleken dat de moties van de Staten, houdende verzoeken ex artikel 30 Lv ARC aan de ARC tot het verrichten onderzoek te ruim zijn geformuleerd. Er zaten naar het oordeel van de ARC - onzes inziens terecht – discrepanties tussen het verzoek van de Staten onderzoek te doen naar het beleid of processen binnen FKP en de beperkte onderzoeksbevoegdheden waar de ARC op grond van artikel 41a e.v. Lv ARC over beschikt.
- 6.2. Concluderend op basis van ten eerste de uiteenzetting van het onderscheid tussen het publiek domein en het privaat domein (hoofdstuk 3), ten tweede, de wettelijke onderzoeks- en controlebevoegdheden van de ARC (hoofdstuk 4) en ten derde, de mogelijke instrumenten waar het Land ter zake van overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen over beschikt, bieden wij hierachter vier voorstellen voor moties met mogelijke verzoeken aan de ARC. Het eerste voorstel betreft een overheidsvennootschap. Het tweede voorstel is een herformulering van de motie van de Staten d.d. 13 november 2023 inzake FKP. Dit voorstel is ook vertaald in het Papiamentu, teneinde de vergelijking met de oorspronkelijke motie te vergemakkelijken. Het derde voorstel betreft een overheidsstichting. Het vierde en laatste voorstel betreft een rechtspersoon ex artikel 42a, onderdeel b Lv ARC. Dit is een rechtspersoon die een bij of krachtens landsverordening opgedragen taak verricht

en worden bekostigd uit de opbrengst van een bij of krachtens een landsverordening ingestelde heffing.

- 6.3. De hierachter gegeven voorstellen zijn uitdrukkelijk bedoeld als richtlijnen voor moties en dienen niet te worden beschouwd als vaste templates waar niet van kan worden afgeweken. In de praktijk zal, afhankelijk van de context van de op te stellen motie, telkens zorgvuldig moeten worden beoordeeld welke specifieke overwegingen en besluiten passend zijn om toe te voegen.

Voorbeeld 1: N.V. X

Motie

Aangenomen in een openbare vergadering van de Staten van Curaçao van [datum]

Overwegende:

- I. Het Land Curaçao bezit 100% van de aandelen in het aandelenkapitaal van N.V. X.
- II. N.V.X heeft tot statutaire taak om [taak] te verrichten op basis van een daartoe verleende concessie.
- III. Gebleken is dat er bij afnemers van N.V. X talloze klachten zijn over de dienstverlening van N.V. X en dit tot ongewenste situaties leidt in het maatschappelijk verkeer en een negatieve impact heeft op het toerisme.
- IV. Uit berichten in de media blijkt dat de oorzaken van de ontstane problemen bij N.V. X onder andere zijn te vinden in achterstallig onderhoud, er geen strategische visie is en er sprake is van meldingen van medewerkers van N.V. X, die klagen over een structureel onveilige situatie op de werkvloer.
- V. De dienstverlening van N.V. X is vitaal voor de samenleving van Curaçao.

Besluit:

1. De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) op grond van artikel 30 van de Landsverordening algemene rekenkamer (A.B. 2010, no.87, bijlage h, z.g.) te verzoeken onderzoek te verrichten ter zake van N.V. X binnen de grenzen van haar wettelijke bevoegdheden.
2. Het onder punt 1 verzochte onderzoek omvat in ieder geval de volgende onderzoeksvragen:
 - a. Een oordeelsvorming over de vervulling van het aandeelhouderschap en de daarbij behorende bevoegdheden, door de minister van [...], in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land Curaçao als (enig) aandeelhouder van N.V. X.
 - b. Het beleid dat de minister van [...] heeft gevoerd ter zake van N.V.X, inclusief de instrumenten en bevoegdheden die niet tot aandeelhoudersrechten van het Land Curaçao behoren, waaronder de bevoegdheden die aan de minister toekomen onder de aan N.V. X verleende concessie.
3. De minister van [...] wordt opgedragen om alle bij hem beschikbare informatie, rapportages en stukken verkregen in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land als enig aandeelhouder in het aandelenkapitaal van N.V. X, te doen toekomen aan de Staten en de ARC, voor zover mogelijk dit binnen de grenzen van de wet en de statuten van N.V. X kan worden toegestaan.

Voorbeeld 2: FKP**Motie**

Aangenomen in een openbare vergadering van de Staten van Curaçao van [datum]

Overwegende:

- I. Fundashon Kas Popular (FKP) heeft als statutaire taak om zorg te dragen voor betaalbare volkshuisvesting voor de bevolking van Curaçao.
- II. Ter uitvoering van de taken van FKP, is met het Land een beheersovereenkomst vastgelegd (beheersovereenkomst inzake het beheer van volkswoningen en overige woningen, d.d. 6 februari 2021, de "Beheersovereenkomst");
- III. Er heerst onder de bevolking veel ontevredenheid over het functioneren van FKP.
- IV. De laatste aan de Staten toegezonden gecontroleerde jaarrekening van FKP is van het boekjaar 2012.
- V. De noodzaak van beschikbare woningen voor de bevolking wordt alsmaar groter.
- VI. Het Land Curaçao heeft via FKP en de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) hebben een verantwoordelijkheid voor de volkshuisvesting en het onderhoud van volkswoningen.

Besluit:

1. De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) op grond van artikel 30 van de Landsverordening algemene rekenkamer (A.B. 2010, no.87, bijlage h, z.g.) te verzoeken onderzoek te verrichten ter zake van FKP binnen de grenzen van haar wettelijke bevoegdheden.
2. Het onder punt 1 verzochte onderzoek omvat in ieder geval de volgende onderzoeksvragen:
 - a. Een oordeelsvorming over het gevoerde beleid van de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) met betrekking tot FKP;
 - b. Het toezicht dat de Minister van VVRP op basis van de wettelijke, statutaire en de Beheersovereenkomst, uitoefent.
3. De minister van VVRP wordt opgedragen om alle bij hem beschikbare informatie, rapportages en stukken verkregen in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land ter zake van de verplichtingen in de Beheersovereenkomst, te doen toekomen aan de Staten en de ARC, voor zover mogelijk dit binnen de grenzen van de wet, de statuten van FKP en de Beheersovereenkomst kan worden toegestaan.

Moshon

Den Reunion Publiko di Parlamento di Kòrsou di [datum]

KONSIDERANDO KU:

- I. Fundashon Kas Popular (FKP) tin komo un di su metanan pa soru pa tin kas pagabel pa pueblo.
- II. Pa e kumplimentu di e metanan i tareanan di FKP, sa sera un akuerdo di maneho ku Pais (akuerdo di maneho pa kas di pueblo i otro kas, di 6 di febrüari 2021, e "Akuerdo di Maneho").
- III. Tin hopi malkontentu di pueblo rondo di funshonamentu di FKP.
- IV. For di aña 2012 Parlamento a risibi ultimo kuenta anual di FKP.
- V. Nesesidat pa ka spa nos pueblo dia pa dia ta oumentando.
- VI. Pais Kòrsou tin, via FKP i Minister di Trafiko, Transporte i Planifikashon Espashonal (VVRP), un responsabilidad pa disponibilitat i mantenenshon di kas di pubelo.

TA DISIDI:

1. Pa pidi Kontraloria General di Kòrsou (ARC) riba base di artíkulo 30 Landsverordening algemene rekenkamer (A.B. 2010, no.87, bijlage h, z.g.) pa hasi un investigashon tokante FKP.
2. E investigashon ku ta pidi bou di punto 1 ta inkluí e siguiente topiko di investigashon:
 - a. Un opinión riba e maneho ku e Minister di VVRP a sigui ku relashon pa FKP;
 - b. E supervishon ku e Minister di VVRP a hasi riba base di e base legal, statutario i e Akuerdo di Maneho.
3. Minister di VVRP ta ser instruí pa pone na e disposishon di Staten i ARC, tur informashon, raport i dokumento ku ta disponibel den su poder na su kalidat di representante di e Pais tokante e obligashonnan di e Akuerdo di Maneho, basta ku esaki ta posibel den e limitashon di lei, e statutonnan di FKP i e Akuerdo di Maneho.

I ta pasa pa orden di dia,

Voorbeeld 3: (overheids-)Stichting Y

Motie

Aangenomen in een openbare vergadering van de Staten van Curaçao van [datum]

Overwegende:

- I. Stichting Y heeft als statutaire taak om zorg te dragen voor [statutaire doelstelling] voor de bevolking van Curaçao.
- II. Ter uitvoering van de taken van Stichting Y, is het Land een [a. subsidierelatie, b. beheersovereenkomst of c. service level agreement] aangegaan dat is vastgelegd in [naam document];
- III. [Andere overwegingen die een onderzoek door de Algemene Rekenkamer rechtvaardigen].

Besluit:

1. De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) op grond van artikel 30 van de Landsverordening algemene rekenkamer (A.B. 2010, no.87, bijlage h, z.g.) te verzoeken onderzoek te verrichten ter zake van Stichting Y binnen de grenzen van haar wettelijke bevoegdheden.
2. Het onder punt 1 verzochte onderzoek omvat in ieder geval de volgende onderzoeksvragen:
 - a. Een oordeelsvorming over het gevoerde beleid van de minister van [naam ministerie] met betrekking tot Stichting Y;
 - b. Het toezicht dat de minister van [naam ministerie] op basis van de wettelijke, statutaire en [het document waarin de rechtsbetrekking als genoemd in overweging II. is vastgelegd], uitoefent.
3. De minister van [naam ministerie] wordt opgedragen om alle bij hem beschikbare informatie, rapportages en stukken verkregen in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land ter zake van de verplichtingen in de [het document waarin de rechtsbetrekking als genoemd in overweging II. is vastgelegd], te doen toekomen aan de Staten en de ARC, voor zover mogelijk dit binnen de grenzen van de wet, de statuten van Stichting Y en [het document waarin de rechtsbetrekking als genoemd in overweging II. is vastgelegd] kan worden toegestaan.

Voorbeeld 4: Rechtspersoon Z

(rechtspersoon ex artikel 42a, onderdeel b, die een bij of krachtens landsverordening opgedragen taak uitvoert en wordt bekostigd uit een bij of krachtens landsverordening ingestelde heffing)

Motie

Aangenomen in een openbare vergadering van de Staten van Curaçao van [datum]

Overwegende:

- I. Rechtspersoon Z heeft krachtens de Landsverordening [citeertitel] taak om zorg te dragen voor [taak] in Curaçao en wordt daarvoor bekostigd uit de opbrengst van de heffing krachtens artikel [nummer en citeertitel Landsverordening].
- II. [Overwegingen die een onderzoek door de Algemene Rekenkamer rechtvaardigen].

Besluit:

1. De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) op grond van artikel 30, in samenhang met artikel 42a, onderdeel b van de Landsverordening algemene rekenkamer (A.B. 2010, no.87, bijlage h, z.g.) te verzoeken onderzoek te verrichten ter zake van Rechtspersoon Z binnen de grenzen van de aan de ARC gegeven wettelijke bevoegdheden.
2. Het onder punt 1 verzochte onderzoek omvat in ieder geval de volgende onderzoeksvragen:
 - a. Een oordeelsvorming over het gevoerde beleid van de minister van [naam ministerie] met betrekking tot Rechtspersoon Z;
 - b. Het toezicht dat de minister van [naam ministerie] op basis van de wettelijke, [statutaire] en [eventuele andere rechtsbetrekkingen, zoals een beheersovereenkomst of service level agreement], op Rechtspersoon Z uitoefent.
 - c. Het beheer van de publieke middelen door Rechtspersoon Z;
 - d. De uitvoering van de krachtens [citeertitel Landsverordening] opgedragen taak door Rechtspersoon Z.
3. De minister van [naam ministerie] wordt opgedragen om alle bij hem beschikbare informatie, rapportages en stukken verkregen in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het Land ter zake Rechtspersoon Z, te doen toekomen aan de Staten en de ARC, voor zover mogelijk dit binnen de grenzen van de [citeertitel Landsverordening en indien van toepassing, de statuten van Rechtspersoon Z en andere documenten waarin een rechtsbetrekking is vastgelegd] kan worden toegestaan.
